

Klasa: UP/I 030-02/11-01/032
Urbroj: 580-04/74-2012-012
Zagreb, 31. svibnja 2012.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja temeljem članka 34., članka 35. stavka 1. točke 2. i članka 41. stavka 2. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja («Narodne novine», broj 122/03), te članka 41. stavka 2. Zakona o općem upravnom postupku («Narodne novine», broj 47/09) po zahtjevu Ureda za središnju javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske (sada Državni ured za središnju javnu nabavu) u upravnoj stvari utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja sklapanjem zabranjenog sporazuma protiv poduzetnika NARODNE NOVINE d.d., sa sjedištem u Zagrebu, Savski Gaj XIII. put 6, kojeg zastupa Petar Piskač, predsjednik Uprave, BIRODOM d.o.o., sa sjedištem u Lučkom, Ulica Hojnikova 19, kojeg zastupa Božidar Orlović, direktor, GORNJI GRAD d.o.o., sa sjedištem u Lučkom, Karlovačka 203/A, kojeg zastupa Žarko Mrkobrada, direktor i poduzetnika ZVIBOR d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Zavrtnica 36, kojeg zastupa Zvonimir Čačić, direktor, temeljem odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: mr.sc. Olgica Spevec, predsjednica Vijeća, Mladen Cerovac, mag.iur., zamjenik predsjednice Vijeća, Vesna Patrlj, dipl. iur., Milivoj Maršić, dipl.oec. i dr.sc. Mirna Pavletić-Župić, članovi Vijeća, sa 107. sjednice Vijeća, održane 31. svibnja 2012. donosi sljedeće

RJEŠENJE

Zahtjev se odbacuje jer nema uvjeta za pokretanje postupka.

OBRAZLOŽENJE

1. Zahtjev Ureda za središnju javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) zaprimila je 9. kolovoza 2010. podnesak Ureda za središnju javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske, sa sjedištem u Zagrebu, Trg sv. Marka 2 (sada: Državni ured za središnju javnu nabavu, sa sjedištem u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 70/I; dalje: Ured za središnju javnu nabavu) u kojem je u bitnome navedeno da Ured za središnju javnu nabavu provodi postupak javne nabave tonera i tinti za sva središnja tijela državne uprave, Vladu Republike Hrvatske, urede i stručne službe Vlade, sukladno Uredbi o Uredu za središnju javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 138/09 i 78/10) te da je u Elektroničkom oglasniku javne nabave u Republici Hrvatskoj 27. svibnja 2010. objavljen javni poziv za nadmetanje s ciljem sklapanja okvirnog sporazuma na dvije godine s jednim ponuditeljem. Predmet nabave podijeljen je na pet grupa i to na tonere i tinte marke: Hewlett-Packard (grupa A), Canon (grupa B), Lexmark

(grupa C), Samsung (grupa D), uz grupu u kojoj su traženi toneri i tinta ostalih proizvođača (grupa E). U natječajnoj dokumentaciji predviđeno je nuđenje predmeta nabave po grupama, a kriterij za odabir ponude je prihvatljiva, prikladna i pravilna ponuda s najnižom ukupnom cijenom. Pristigle ponude otvorene su na javnom otvaranju 14. srpnja 2010. godine, a od ukupno šesnaest pristiglih ponuda za sve grupe, zajednica ponuditelja koju čine poduzetnici: Narodne Novine d.d., sa sjedištem u Zagrebu, Savski Gaj XIII. put 6 (dalje: Narodne novine), Birodom d.o.o., sa sjedištem u Lučkom, Ulica Hojnikova 19 (dalje: Birodom), Gornji grad d.o.o., sa sjedištem u Lučkom, Karlovačka 203/A (dalje: Gornji grad) i Zvibor d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Zavrtnica 36 (dalje: Zvibor), podnijela je pet ponuda i to zajedničku ponudu za svaku grupu predmeta nabave.

Ured za središnju javnu nabavu smatra da članovi zajednice ponuditelja imaju financijske, poslovne i tehničke uvjete za samostalno podnošenje ponuda zasebno za pojedine grupe, uzevši u obzir da je predmet nabave podijeljen u pet grupa te da procijenjene vrijednosti odnosno pojedinačne ponude za grupu A do D iznose od 1.500.000,00 do 6.000.000,00 kuna.

Pored navedenog, Ured za središnju javnu nabavu je naveo kako je tijekom pregleda i ocjene ponuda utvrdio da je u svih pet ponuda ponuđena izuzetno niska cijena za pojedine artikle, koja je niža i do 98 posto u odnosu na cijene izražene u aktualnim cjenicima objavljenim na službenim stranicama članova zajednice ponuditelja. Vezano uz navedeno, Ured za središnju javnu nabavu se očitovao kako je i na prijašnjim pojedinačnim javnim nadmetanjima, a koja su provodila pojedina središnja tijela državne uprave, pojedini članovi navedene zajednice ponuditelja, nudili bitno veće cijene za iste artikle od ponuđenih cijena iskazanih u zaprimljenim ponudama pri konkretnom nadmetanju.

S obzirom na navedeno, Ured za središnju javnu nabavu obratio se Agenciji sa zahtjevom da Agencija utvrdi jesu li poduzetnici Narodne novine, Gornji grad, Birodom i Zvibor, sklopili zabranjeni sporazum, u smislu članka 9. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja («Narodne novine», broj 122/03; dalje: ZZTN).

2. Prethodno ispitivanje stanja na tržištu

U ovom predmetu Agencija je primijenila ZZTN iz 2003. godine, budući da je zahtjev zaprimljen 9. kolovoza 2010. godine, a člankom 75. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja («Narodne novine», broj 79/09) propisano da će se zahtjevi za pokretanje postupka za koje je nadležna Agencija, a zaprimljeni su do 30. rujna 2010. godine, kao i postupci koji su pokrenuti u Agenciji do 30. rujna 2010. godine okončati primjenom odredaba ZZTN-a iz 2003. godine.

Uz ZZTN iz 2003. godine, Agencija je u predmetu primjenjivala i Zakon o općem upravnom postupku koji je stupio na snagu 1. siječnja 2010. godine, budući da je zahtjev Ureda za središnju javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske zaprimljen nakon stupanja na snagu tog zakona.

Kako bi utvrdila postoje li uvjeti za pokretanje postupka utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja sklapanjem zabranjenog sporazuma protiv poduzetnika Narodne novine, Gornji grad, Birodom i Zvibor, u smislu članka 41. stavka 1. i članka 46., vezano uz članak 9. ZZTN-a, Agencija je provela prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu, u smislu članka 37. točke 8. i 9. ZZTN-a.

Agencija je, u predmetu klase: 031-02/2010-01/088 dopisom od 3. rujna 2010., 24. rujna 2010. i dopisima od 11. studenoga 2010. od poduzetnika Narodne novine, Gornji grad, Birodom i Zvibor, između ostalog, zatražila očitovanje o tome jesu li imali financijske,

poslovne i tehničke uvjete za samostalno sudjelovanje na predmetnom javnom nadmetanju, te razloge zbog kojih nisu samostalno sudjelovali na rečenom javnom nadmetanju.

Poduzetnik Narodne novine je u podnesku od 5. listopada 2010., u bitnome, naveo da je imao financijske i poslovne uvjete za samostalan nastup na navedenom nadmetanju, ali se odlučio za zajednički nastup s poduzetnicima Gornji grad, Birodom i Zvibor zbog zahtjevnih uvjeta distribucije. Naime, sukladno uvjetima iz javnog nadmetanja potrebno je isporučiti robu na 798 lokacija na području Republike Hrvatske s rokom isporuke od 72 sata od primitka narudžbenice. Rečeni poduzetnik smatra da se udruživanjem s kvalitetnim ponuditeljima mogu obaviti i najsloženiji poslovi, posebice oni koji su vezani uz distribuciju na mnogo lokacija u kratkom vremenu te da se udruživanjem u zajednicu ponuditelja mogu postići bolji uvjeti u nabavi robe, kao što su niže nabavne cijene, količinski bonusi i slično.

U podnesku od 10. rujna 2010. poduzetnik Birodom se u bitnome očitovao da cijene koje je navedena zajednica ponuditelja ponudila na predmetnom javnom nadmetanju nisu znatno niže od cijena koje primjenjuju pojedini poduzetnici iz navedene zajednice ponuditelja u odnosu na redovne cijene ili na cijene kada samostalno nastupaju na javnim nadmetanjima ili dostavljaju svoje ponude na neke druge dijelove tržišta. Birodom nadalje navodi kako je u veleprodaji uobičajeno da su cijene izražene za kupnju jednog komada, no kada je riječ o davanju ponuda za kupnju velikih količina, takve se cijene razlikuju od redovnih, a posebno od onih istaknutih u web katalozima ili informativnim cjenicima prodavatelja.

Nadalje, Birodom je naveo da je imao financijsku sposobnost za samostalno sudjelovanje na predmetnom nadmetanju jer naručitelj nije tražio dokaz financijske snage pa se, prema njegovom mišljenju, na natječaj mogao javiti bilo koji poduzetnik. Međutim, rečeni poduzetnik je procijenio da neće biti financijski sposoban financirati cjelokupnu nabavu robe, koja se u određenom dijelu nabavlja u inozemstvu, te plaća unaprijed, budući da državni sektor kasni s plaćanjem, a da naručitelj uz ponudu traži jamstvo za ozbiljnost ponude te da po sklapanju ugovora o nabavi traži bankovno jamstvo za dobro izvršenje posla. Stoga, Birodom smatra da nema financijsku snagu za realizaciju cjelokupnog nadmetanja kao niti pojedinih grupa nadmetanja. Nadalje, budući da je predmet nabave isporuka tinti i tonera za 29 pojedinačnih naručitelja s isporukom robe na cijelom području Republike Hrvatske, na ukupno 798 različitih lokacija i adresa, te s rokom isporuke od 72 sata od primitka narudžbenice, smatra kako nije sposoban izvršiti tako sveobuhvatnu isporuku robe. Zbog navedenih razloga Birodom smatra kako je za njega jedina mogućnost pristupanja takvim nadmetanjima udruživanje u zajednice koju čini više kvalitetnih gospodarskih subjekata.

Poduzetnik Gornji grad se u podnesku od 19. studenoga 2010., u bitnome očitovao da cijene ponuđene na predmetnom javnom nadmetanju nisu znatno niže od cijena koje primjenjuju pojedini poduzetnici iz navedene zajednice ponuditelja, u odnosu na njihove cijene s kojima nastupaju pojedinačno na javnim nadmetanjima. Rečeni poduzetnik posluje prema svom službenom cjeniku istaknutom i na internetskim stranicama, a te cijene se odnose na kupnju male količine robe, pa se zbog tog razloga te cijene razlikuju od cijena ponuđenih na javnim nadmetanjima.

Nadalje, Gornji grad se očitovao da je imao financijske, poslovne i tehničke uvjete za samostalno sudjelovanje na predmetnom nadmetanju. Prema njegovom mišljenju, sukladno traženim parametrima od strane naručitelja na javno nadmetanje moglo se javiti mnogo ponuditelja jer dokaz o financijskom ili nekom drugom uvjetu nije tražen. Bez obzira na navedeno poduzetnik Gornji grad je procijenio da u slučaju izbora njegove ponude samostalno neće biti sposoban u potpunosti financirati cjelokupnu nabavu zbog traženog jamstva banke i nepravovremenog plaćanja obveza poduzeća u državnom sektoru. Nadalje, vezano uz potrebu isporuke robe na 798 različitih lokacija diljem Hrvatske u roku od 72 sata, procijenio je da je udruživanje u zajednicu sigurniji način od samostalnog nastupa na javnom

nadmetanju jer smatra kako nije sposoban samostalno izvršiti tako sveobuhvatnu isporuku robe.

Poduzetnik Zvibor je u podnesku od 18. studenoga 2010. također istaknuo da cijene koje je ponudila zajednica ponuditelja u kojoj je rečeni poduzetnik član, nisu znatno niže od redovnih cijena ili cijena koje pojedini poduzetnici iz zajednice ponuditelja primjenjuju prilikom samostalnog nastupa na javnim nadmetanjima ili prilikom dostavljanja ponuda na tržište. Rečeni poduzetnik je naveo da je imao financijsku sposobnost za samostalno sudjelovanje na predmetnom nadmetanju jer naručitelj u dokumentaciji za nadmetanje nije tražio dokaz financijske snage. Međutim, rečeni poduzetnik je procijenio kako neće biti sposoban financirati cjelokupnu nabavu robe jer se roba nabavlja u inozemstvu uz avansno plaćanje. Uz to, budući da državni sektor kasni s obvezama plaćanja, te da naručitelj od ponuditelja uz jamstvo za ozbiljnost ponude traži i bankovno jamstvo za dobro izvršenje posla, Zvibor smatra kako nema financijske mogućnosti za realizaciju cjelokupnog nadmetanja, a vjerojatno niti za pojedinačne grupe.

Nadalje, Zvibor se očitovao da s resursima s kojima raspolaže, nije u mogućnosti obaviti sveobuhvatnu isporuku na 798 lokacija i adresa u toku od 72 sata od primitka narudžbenice. Zbog navedenih razloga, Zvibor smatra da je udruživanje u zajednicu ponuditelja bio jedini način da sudjeluje na predmetnom nadmetanju.

Agencija je u predmetu klase: UP/I 030-02/11-01/032 dopisom od 8. srpnja 2011. od Ureda za središnju javnu nabavu, između ostalog, zatražila dostavu dokumentacije za nadmetanje za provedbu postupka javne nabave tonera i tinti s ciljem sklapanja okvirnog sporazuma za razdoblje od 2 godine, nazive i adrese poduzetnika koji su dostavili ponude, preslike zaprimljenih ponuda, te presliku zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda.

Dana 21. srpnja 2011. Agencija je od Ureda za središnju javnu nabavu zaprimila podnesak s priložima klase: UP/ I 030-02/11-01/032, urbroja: 50449-02-11-65-03, od 20. srpnja 2011.

Iz Zapisnika o otvaranju ponuda, klase: 330-01/10-04/01, urbroja: 50449-10-62 od 14. srpnja 2010. te Zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda klase: 330-01/10-04/01, urbroja: 50449-10-70 od 12. kolovoza 2010. razvidno je da su svoje ponude na predmetno nadmetanje za nabavu tonera i tinti podnijeli poduzetnici:

- Osječka Trgovina Papirom d.o.o., Kneza Trpimira 4, Osijek (dalje: Osječka trgovina papirom),
- ZIT d.o.o., Pavleka Miškine 37, Varaždin, (dalje: ZIT),
- Zajednica ponuditelja koju čine poduzetnici: Dinarid d.o.o., Janka Holjca 24, Zagreb (dalje: Dinarid), Stublić Impex, d.o.o., Dugoselska 16, Sesvete (dalje: Stublić Impex), Učinak d.o.o., Matičina 44 a, Velika Gorica (dalje: Učinak) i Dalmat, d.o.o., Murvica 1, Murvica (dalje: Dalmat),
- Oganj d.o.o., Ozaljska 34, Zagreb (dalje: Oganj),
- Zajednica ponuditelja koju čine poduzetnici: Narodne novine, Birodom, Zvibor i Gornji grad,
- K.S.U.-Company d.o.o., Jurja Dobrile 50, Velika Gorica (dalje: K.S.U.-Company).

Nadalje, razvidno je da je naručitelj kao najpovoljnije ponude za grupe A, B, C, D i E odabrao ponude zajednice ponuditelja koju čine poduzetnici Narodne novine, Birodom, Zvibor i Gornji grad.

Budući da je na predmetnom natječaju uz zajednicu ponuditelja koju čine poduzetnici Narodne novine, Gornji grad, Birodom i Zvibor, sudjelovala još jedna zajednica ponuditelja, Agencija je dopisima od 16. kolovoza 2011. od članova te zajednice, poduzetnika Dinarid, Stublić Impex, Učinak i Dalmat, zatražila, između ostalog, pisano očitovanje je li poduzetnik imao sposobnost samostalnog sudjelovanje, u cijelosti ili za pojedine grupe, na predmetnom

javnom nadmetanju i pisano očitovanje o eventualnim preprekama za samostalno sudjelovanje na predmetnom javnom nadmetanju.

Poduzetnik Dinarid se u podnesku od 28. kolovoza 2011., u bitnome očitovao da nije mogao samostalno sudjelovati na javnom nadmetanju zbog visokih iznosa bankarskih jamstava, velikih količina tonera i tinti koje treba isporučivati kontinuirano u dvogodišnjem razdoblju s rokom isporuke od 72 sata, te zbog velikog broja lokacija na koje se isporuka mora izvršiti. Nadalje, naveo je kako naručitelj nije dao specifikacije količina po pojedinačnim naručiteljima, što je također onemogućilo samostalno sudjelovanje rečenog poduzetnika na javnom nadmetanju.

Poduzetnik Stublić Impex se u podnesku od 29. kolovoza 2011., u bitnome, očitovao da nije mogao samostalno sudjelovati na predmetnom javnom nadmetanju zbog visokih bankarskih jamstava, velikih količina tonera i tinti koje treba kontinuirano isporučivati u dvogodišnjem razdoblju uz rok isporuke od 72 sata, te velikog broja lokacija na koje isporuku treba izvršiti.

U podnesku od 30. kolovoza 2011. poduzetnik Učinak se, između ostalog, očitovao da nije mogao samostalno sudjelovati na predmetnom javnom nadmetanju zbog visokih iznosa bankarskih jamstava te velike količine robe koju treba isporučivati na velik broj lokacija.

Poduzetnik Dalmat se u podnesku od 30. kolovoza 2011. očitovao da nije imao financijsku i tehničku sposobnost za samostalno sudjelovanje na javnom nadmetanju zbog visokih iznosa bankarskih garancija, velikih količina tonera i tinti koje se moraju isporučivati kontinuirano u dvogodišnjem razdoblju te velikog broja lokacija za isporuku. Nadalje, naglasio je da naručitelj nije dao specifikacije količina po pojedinačnim naručiteljima, a to je također onemogućilo samostalno sudjelovanje rečenog poduzetnika na nadmetanju.

Agencija je izvršila analizu zaprimljene dokumentacije koja se odnosi na predmetni postupak javne nabave na način da je analizirala jedinične cijene 10 nasumično odabranih proizvoda svakog ponuđača, po svim grupama proizvoda, te ukupnih ponuda svih ponuđača.

Nastavno se daje pregled jediničnih cijena ponuđača po pojedinoj grupi proizvoda, kao i pregled ukupnih iznosa ponuda pojedinog ponuđača za sve grupe proizvoda.

Tablica 1: Cijene tonera i tinti marke HP (grupa A) ponuđene na javnom nadmetanju Ureda za središnju javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske do 27. svibnja 2010. godine

R.br.	Naziv proizvoda	TONERI I TINTE MARKE HP	
		Grupa A	
		ZAJEDNICA PONUDITELJA: Narodne novine d.d., Birodom d.o.o., Zvibor d.o.o., Gornji grad d.o.o.	ZAJEDNICA PONUDITELJA: Dinarid d.o.o., Stublić Impex d.o.o., Učinak
1.	Toner HP 92298A	[...]	[...]
2.	Toner HP C3903A	[...]	[...]
3.	Toner HP C3906A	[...]	[...]
4.	Toner HP C3909A	[...]	[...]
5.	Toner HP C4092A	[...]	[...]
6.	Tinta HP 51604A	[...]	[...]
7.	Tinta HP 51625AE	[...]	[...]
8.	Tinta HP 51626AE	[...]	[...]
9.	Tinta HP 51629AE	[...]	[...]
10.	Tinta HP 51633ME	[...]	[...]

Izvor: podnesak Ureda za središnju javnu nabavu Vlade RH od 21.07.2011.g

Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Tablica 2: Cijene tonera i tinti marke Canon (grupa B) ponuđene na javnom nadmetanju Ureda za središnju javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske do 27. svibnja 2010. godine

R.br.	Naziv proizvoda	TONERI I TINTE MARKE CANON			
		Grupa B			
		ZAJEDNICA PONUDITELJA: Narodne novine d.d., Birodom d.o.o., Zvibor d.o.o., Gornji grad d.o.o.	K.S.U. Company d.o.o.	ZAJEDNICA PONUDITELJA: Dinarid d.o.o., Stublić Impex d.o.o.	Oganj d.o.o.
1.	Toner CANON NP 1010	[...]	[...]	[...]	[...]
2.	Toner CANON NP 677/8000	[...]	[...]	[...]	[...]
3.	Toner CANON 1388A003AA	[...]	[...]	[...]	[...]
4.	Toner CANON 1389A003AA	[...]	[...]	[...]	[...]
5.	Toner CANON 1421A003AA	[...]	[...]	[...]	[...]
6.	Tinta CANON BC-02	[...]	[...]	[...]	[...]
7.	Tinta CANON BX-2	[...]	[...]	[...]	[...]
8.	Tinta CANON BX-3	[...]	[...]	[...]	[...]
9.	Tinta CANON BX-20	[...]	[...]	[...]	[...]
10.	Tinta CANON BCI-11	[...]	[...]	[...]	[...]

Izvor: podnesak Ureda za središnju javnu nabavu Vlade RH od 21.07.2011.g

Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Tablica 3: Cijene tonera i tinti marke Lexmark (grupa C) ponuđene na javnom nadmetanju Ureda za središnju javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske do 27. svibnja 2010. godine

R.br.	Naziv proizvoda	TONERI I TINTE MARKE LEXMARK			
		Grupa C			
		ZAJEDNICA PONUDITELJA: Narodne novine d.d., Birodom d.o.o., Zvibor d.o.o., Gornji grad d.o.o.	ZAJEDNICA PONUDITELJA: Dinarid d.o.o., Stublić Impex d.o.o.	Osječka trgovina papirom d.o.o.	ZIT d.o.o.
1.	Toner LEXMARK 08A0476	[...]	[...]	[...]	[...]
2.	Toner LEXMARK 08A0478	[...]	[...]	[...]	[...]
3.	Toner LEXMARK 10S0150	[...]	[...]	[...]	[...]
4.	Toner LEXMARK 12016SE	[...]	[...]	[...]	[...]
5.	Toner LEXMARK 12026XW	[...]	[...]	[...]	[...]
6.	Tinta LEXMARK 18YX143E	[...]	[...]	[...]	[...]
7.	Tinta LEXMARK 10NX227E	[...]	[...]	[...]	[...]
8.	Tinta LEXMARK 10NX217E	[...]	[...]	[...]	[...]
9.	Tinta LEXMARK 18Y0144	[...]	[...]	[...]	[...]
10.	Tinta LEXMARK 18L0042	[...]	[...]	[...]	[...]

Izvor: podnesak Ureda za središnju javnu nabavu Vlade RH od 21.07.2011.g

Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Tablica 4: Cijene tonera i tinti marke Samsung (grupa D) ponuđene na javnom nadmetanju Ureda za središnju javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske do 27. svibnja 2010. godine

R.br.	Naziv proizvoda	TONERI I TINTE MARKE SAMSUNG		
		Grupa D		
		ZAJEDNICA PONUDITELJA: Narodne novine d.d., Birodom d.o.o., Zvibor d.o.o., Gornji grad d.o.o.	ZAJEDNICA PONUDITELJA: Dinarid d.o.o., Stublić Impex d.o.o.	Osječka trgovina papirom d.o.o.
1.	Toner SAMSUNG CLP-500D5C	[...]	[...]	[...]
2.	Toner SAMSUNG CLP-500D5M	[...]	[...]	[...]
3.	Toner SAMSUNG CLP-500D5Y	[...]	[...]	[...]
4.	Toner SAMSUNG CLP-500D7K	[...]	[...]	[...]
5.	Toner SAMSUNG CLP-500RB	[...]	[...]	[...]
6.	Tinta SAMSUNG INK-M40	[...]	[...]	[...]
7.	Tinta SAMSUNG INK-M41	[...]	[...]	[...]

Izvor: podnesak Ureda za središnju javnu nabavu Vlade RH od 21.07.2011.g

Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Tablica 5: Cijene tonera i tinti marke Epson, Xerox, Panasonic i ostalih proizvođača (grupa E) ponuđene na javnom nadmetanju Ureda za središnju javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske do 27. svibnja 2010. godine

R.br.	Naziv proizvoda	TONERI I TINTE MARKE EPSON, XEROX, PANASONIC I OSTALO		
		Grupa E		
		ZAJEDNICA PONUDITELJA: Narodne novine d.d., Birodom d.o.o., Zvibor d.o.o., Gornji grad d.o.o.	Osječka trgovina papirrom	ZAJEDNICA PONUDITELJA: Dinarid d.o.o., Stublić Impex
1.	Toner EPSON C13S050005	[...]	[...]	[...]
2.	Toner XEROX 006R00121	[...]	[...]	[...]
3.	Toner PANASONIC DQ-TUJ10K	[...]	[...]	[...]
4.	Toner TOSHIBA T-1640	[...]	[...]	[...]
5.	Toner SHARP AM-30DC	[...]	[...]	[...]
6.	Toner KYOCERA TK-110E	[...]	[...]	[...]
7.	Toner MINOLTA 1710405-002	[...]	[...]	[...]
8.	Toner NASHUATEC CT110BLK	[...]	[...]	[...]
9.	Tinta EPSON STYLUS C13T003011	[...]	[...]	[...]
10.	Tinta NASHUATEC GC21BLK	[...]	[...]	[...]

Izvor: podnesak Ureda za središnju javnu nabavu Vlade RH od 21.07.2011.g

Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Analizom podataka o jediničnim cijenama pojedine vrste tonera i tinti po grupama proizvoda, razvidno je da je cijena određenih proizvoda koju je ponudila zajednica ponuditelja koju predstavljaju Narodne novine značajno niža u odnosu na jediničnu cijenu ostalih ponuditelja (cca 95%). Na 10 nasumično odabranih proizvoda pojedine grupe proizvoda o tako drastično nižoj cijeni radi se u prosjeku kod 2-3 proizvoda. Međutim, značajno nižu cijenu za određene proizvode je ponudila i K. S. U. Company i to za grupu proizvoda B.

Dakle, ne može se zaključiti da je jedino zajednica ponuditelja koju predstavljaju Narodne novine nudila značajno niže cijene proizvoda.

Isto tako, razvidno je da je kod nekih proizvoda (tonera i tinti) jedinična cijena koju je ponudila zajednica ponuditelja koju predstavljaju Narodne novine malo viša u odnosu na cijene ostalih ponuditelja (međutim tu se radi o puno manjim postocima, cca [5-10]% ali kod većeg broja proizvoda).

Kako se u navedenom javnom nadmetanju radi o velikom broju različitih vrsta proizvoda različitih proizvođača (radi se o ukupno 803 različitih proizvoda podijeljenih u 5 grupa po proizvođačima), nije moguće analizirati svaku jediničnu cijenu posebno. Stoga je Agencija analizirala ukupne ponude svih proizvođača u svih 5 grupa proizvoda.

Tablica 6: Ukupni iznosi ponuda poduzetnika razvrstani prema grupama proizvoda na javnom nadmetanju Ureda za središnju javnu nabavu Vlade RH od 27. svibnja 2010. godine

R.br.	Iznos	Grupa A		Grupa B				Grupa C				Grupa D			Grupa E		
		1. ZAJEDNICA PONUĐITELJA: Narodne novine d.d., Birodom d.o.o., Zvibor d.o.o., Gornji grad d.o.o.	2. ZAJEDNICA PONUĐITELJA: Dinarid d.o.o., Stublič Impex	1. ZAJEDNICA PONUĐITELJA: Narodne novine d.d., Birodom d.o.o., Zvibor d.o.o., Gornji grad d.o.o.	2. K.S.U. Company d.o.o.	3. ZAJEDNICA PONUĐITELJA: Dinarid d.o.o., Stublič Impex	4. Oganj d.o.o.	1. ZAJEDNICA PONUĐITELJA: Narodne novine d.d., Birodom d.o.o., Zvibor d.o.o., Gornji grad d.o.o.	2. ZAJEDNICA PONUĐITELJA: Dinarid d.o.o., Stublič Impex	3. Osječka trgovina	4. ZIT d.o.o.	1. ZAJEDNICA PONUĐITELJA: Narodne novine d.d., Birodom d.o.o., Zvibor d.o.o., Gornji grad d.o.o.	2. ZAJEDNICA PONUĐITELJA: Dinarid d.o.o., Stublič Impex	3. Osječka trgovina	1. ZAJEDNICA PONUĐITELJA: Narodne novine d.d., Birodom d.o.o., Zvibor d.o.o., Gornji grad d.o.o.	2. Osječka trgovina	3. ZAJEDNICA PONUĐITELJA: Dinarid d.o.o., Stublič Impex
1.	Cijena ponude u kn (bez PDV-a)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2.	Ukupna cijena ponude u kn (s PDV-om)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
3.	Razlika u odnosu na najveću ponudu u apsolutnom iznosu u kn	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
4.	Razlika u odnosu na najveću ponudu u %	[5-10]	100,00	[5-10]	[5-10]	[5-10]	100,00	[10-20]	[5-10]	100,00	[5-10]	[10-20]	[0-5]	100,00	[20-30]	[10-20]	100,00

Izvor: podnesak Ureda za središnju javnu nabavu Vlade RH od 21.07.2011.g

Obrađa: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Iz tablice 6. je razvidno da je zajednica ponuditelja koju predstavljaju Narodne novine za svaku grupu proizvoda podnijela cjenovno najpovoljniju ponudu.

Za grupu proizvoda A (tinte i toneri marke HP), ponudu su podnijela dva ponuđača pri čemu je ponuda prve zajednice ponuditelja koju predstavljaju Narodne novine povoljnija za cca [10-20]% u odnosu na ponudu druge zajednice ponuditelja koju predstavlja Dinarid.

Za grupu proizvoda B (tinte i toneri marke Canon) ponudu su podnijela 4 ponuđača pri čemu je najvišu ponudu podnio Oganj. Ponuda zajednice ponuditelja koju predstavljaju Narodne novine je za cca [5-10]% povoljnija od ponude poduzetnika Oganj.

Za grupu proizvoda C (tinte i toneri marke Lexmark) ponudu su podnijela također 4 ponuđača pri čemu je najvišu ponudu podnijela Osječka trgovina papirom. Ponuda zajednice ponuditelja koju predstavljaju Narodne novine je povoljnija za cca [10-20]% od ponude Osječke trgovine papirom.

Za grupu proizvoda D (tinte i toneri marke Samsung) ponudu su podnijela 3 ponuđača pri čemu je najvišu ponudu podnijela također Osječka trgovina papirom. Ponuda zajednice ponuditelja koju predstavljaju Narodne novine je povoljnija za cca [10-20]% od ponude Osječke trgovine papirom.

Za grupu proizvoda E (tinte i toneri marke Epson, Xerox, Panasonic i ostalo) ponudu su podnijela 3 ponuđača pri čemu je najvišu ponudu podnijela zajednica ponuditelja koju predstavlja Dinarid. Ponuda zajednice ponuditelja koju predstavljaju Narodne novine je za cca [20-30]% povoljnija od ponude zajednice ponuditelja koju predstavlja Dinarid. Međutim, i ponuda Osječke trgovine papirom je za cca [10-20]% povoljnija od ponude zajednice ponuditelja koju predstavlja Dinarid.

Analizirajući ukupne ponude ponuditelja na provedenom javnom nadmetanju, razvidno je da se radi o puno manjim razlikama između ukupnih ponuda nego što je to slučaj kod usporedbe jediničnih cijena. Najveća razlika u cijeni između najviše i najniže ponude je kod proizvoda grupe E i to u iznosu od cca [20-30]% dok je najmanja razlika kod grupe proizvoda B i to cca [5-10]%.

3. Odluka Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja

Na temelju zaprimljene dokumentacije i podataka prikupljenih tijekom prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu provedenog u predmetu klase: 031-02/2010-01/088 te klase: UP/I 030-02/11-01/032, Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Vijeće) je sukladno ovlastima iz članka 34. i članka 35. stavka 1. točke 2. ZZTN-a, na 86. sjednici, održanoj 13. listopada 2011., razmatralo navedeni predmet te je donijelo odluku da se zahtjev Ureda za središnju javnu nabavu, u smislu članka 41. stavka 2. ZZTN-a i članka 41. stavka 2. Zakona o općem upravnom postupku («Narodne novine», broj 47/09), odbaci jer je utvrđeno da nema dovoljno indicija za pokretanje postupka utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja sklapanjem zabranjenog sporazuma, u smislu članka 46. ZZTN-a, a primjenom članka 9. ZZTN-a protiv poduzetnika Birodom, Zvibor, Gornji grad i Narodne novine

Odluku o odbacivanju zahtjeva Vijeće obrazlaže kako slijedi:

Predmetno javno nadmetanje provedeno je s ciljem sklapanja sporazuma s ponuditeljem koji će u dvogodišnjem razdoblju opskrbljivati tonerima i tintom sva središnjih tijela državne uprave, Vladu Republike Hrvatske, urede i stručne službe Vlade, iz čega proizlazi da je riječ o opsežnom poslu kojeg ne mogu izvršiti poduzetnici pojedinačno.

Većina članova navedenih zajednica ponuditelja su se u bitnome očitovali kako nisu imali financijske, poslovne i tehničke uvjete za samostalno sudjelovanje na navedenom javnom nadmetanju te su odlučili podnijeti zajedničke ponude, što je bilo i predviđeno u dokumentaciji za nadmetanje.

Naime, iz zaprimljenih podataka i očitovanja proizlazi kako su na predmetno javno nadmetanje svoje ponude za svih pet grupa tonera i tinti dostavile jedino zajednice ponuditelja. Riječ je o dvije zajednice ponuditelja, o zajednici ponuditelja koju čine poduzetnici Narodne novine, Birodom, Zvibor i Gornji grad te o zajednici ponuditelja koju čine poduzetnici Dinarid, Stublić Impex, Učinak i Dalmat.

Nadalje, niti jedan od poduzetnika koji je samostalno nastupio na predmetnom natječaju, a riječ je o poduzetnicima Osječka trgovina papirom, ZIT, Oganj i K.S.U.-Company, nije podnio ponudu za svih pet grupa tonera i tinti.

Vijeće smatra da u predmetnom slučaju nema indicija o postojanju zabranjenog sporazuma u smislu članka 9. ZZTN-a. Zajednica ponuditelja institut je prava javnih nabava, koji je propisan člankom 11. stavkom 1. tada važećeg Zakona o javnoj nabavi («Narodne novine», broj 110/07 i 125/08). S aspekta prava i politike tržišnog natjecanja, u skladu s iskustvom ostalih zemalja sličnog uređenja i prakse u primjeni propisa o zaštiti tržišnog natjecanja na zajednice ponuditelja u postupcima javnih nabava, sudjelovanje zajednice ponuditelja u postupcima javne nabave opravdano je u slučajevima kada pojedini poduzetnik, član zajednice ponuditelja, nije u mogućnosti samostalno izvršiti predmet nabave pojedinog postupka javne nabave. Institut zajednice ponuditelja omogućuje malim i srednjim poduzetnicima da se natječu i za one poslove odnosno onaj dio tržišta koji im, ukoliko bi samostalno nastupali, ne bi bio dostupan, te na taj način konkuriraju velikim poduzetnicima, čime se u potpunosti iskorištava potencijal malog i srednjeg poduzetništva, osigurava viša razina tržišnog natjecanja te ostvaruje veća vrijednost za novac.

Međutim, nužno je voditi računa o tome da ne dođe do zlouporabe instituta zajednice ponuditelja na načine koji bi mogli predstavljati zabranjenu praksu u smislu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja, u kojem slučaju zajednice ponuditelja umjesto navedenih pozitivnih učinaka za posljedicu imaju smanjenje broja konkurenata na tržištu ili mali broj stalno istih ponuditelja, nepojavljivanje očekivanih ponuditelja, zemljopisnu podijeljenost ponuda ili, još i gore, kada takve zajednice otvaraju put ili čak potiču tajne ili nezakonite dogovore između članova odnosno pojedinačnih ponuditelja. To se posebno odnosi i na odgovornost naručitelja da u svakom pojedinom postupku javne nabave prvenstveno vodi računa o tržištima na kojima je vjerojatnije da bi zabranjeni sporazumi mogli nastati zbog osobitih obilježja djelatnosti ili proizvoda koji se nabavljaju, te da u svakom pojedinom slučaju procjeni je li opravdano sudjelovanje pojedine zajednice ponuditelja. S tim u vezi, važnu ulogu ima i dobro planiranje i priprema postupka javne nabave, a sve u cilju otkrivanja znakova koji mogu upućivati na postojanje koluzija.

Predmetna javna nabava podijeljena je u grupe prema vrstama tinti i tonera za sve pojedine subjekte, što znači da je za svaku grupu proizvoda potrebno vršiti dostavu na znatno veći broj različitih lokacija, odnosno ukupno njih 798, za razliku od primjerice podjele javne nabave u grupe prema pojedinim korisnicima (poput pojedinog ministarstva i slično), koja bi vjerojatno iziskivala dostavu više različitih tonera i tinti, ali na manje lokacija. Stav je Vijeća da, u svrhu omogućavanja sudjelovanja na javnom natječaju što većem broju poduzetnika, čime bi se poštivalo načelo tržišnog natjecanja iz članka 6. stavka 1. tada važećeg Zakona o javnoj nabavi, a koji odgovara članku 3. stavku 2. trenutno važećeg Zakona o javnoj nabavi («Narodne novine», broj 90/11), odgovornost je isključivo na naručitelju da u svakom konkretnom slučaju procijeni koje uvjete treba postaviti u javnom natječaju, kako bi se,

ukoliko je to moguće, izbjegla situacija da niti jedan poduzetnik, pa niti onaj najveći, nije u mogućnosti samostalno zadovoljiti postavljene uvjete.

Slijedom navedenog, Agencija je, temeljem odluke Vijeća, odlučila kao u izreci ovoga rješenja.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali nezadovoljna stranka može tužbom pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom u roku od trideset (30) dana od dana dostave ovoga rješenja.

Predsjednica Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

mr.sc. Olgica Spevec

Napomena:

Sukladno članku 51. ZZTN-a, podaci koji predstavljaju službenu tajnu izuzeti su od objavljivanja te su u tekstu navedeni podaci označeni [...], odnosno koriste se skraćnice naziva te postoci i podaci u rasponu.